

Architect André Daniels (2)

THERMAE PALACE

Aan het project en de uitvoering van de bouw van het THERMAE PALACE van het Parijse Architectenbureau FLEGENHEIMER, BARD en GARELLA heeft DANIELS uitvoerig meegewerkt.

De architectuur van het gebouw met de galerijen in neoclassistische stijl tot een aanvaardbaar geheel te doen samengaan was zeker niet evident.

Het project van 1929 wordt uitgewerkt tot definitief plan. De grote inkomhall met zwembad, de dienstruimtes, twee langsgalerijen, die zowel toegang geven tot het hotel als tot de galerijen, de grote inkomhall van het hotel met lobby. Het restaurant met zicht op zee. Dit alles werd met het zeedijkhotel gekoppeld aan de galerijen.

Door de langdoorsnede en de gevelstudies, op de plannen uitgebeeld, wordt de monumentaliteit van het geheel duidelijk zichtbaar.

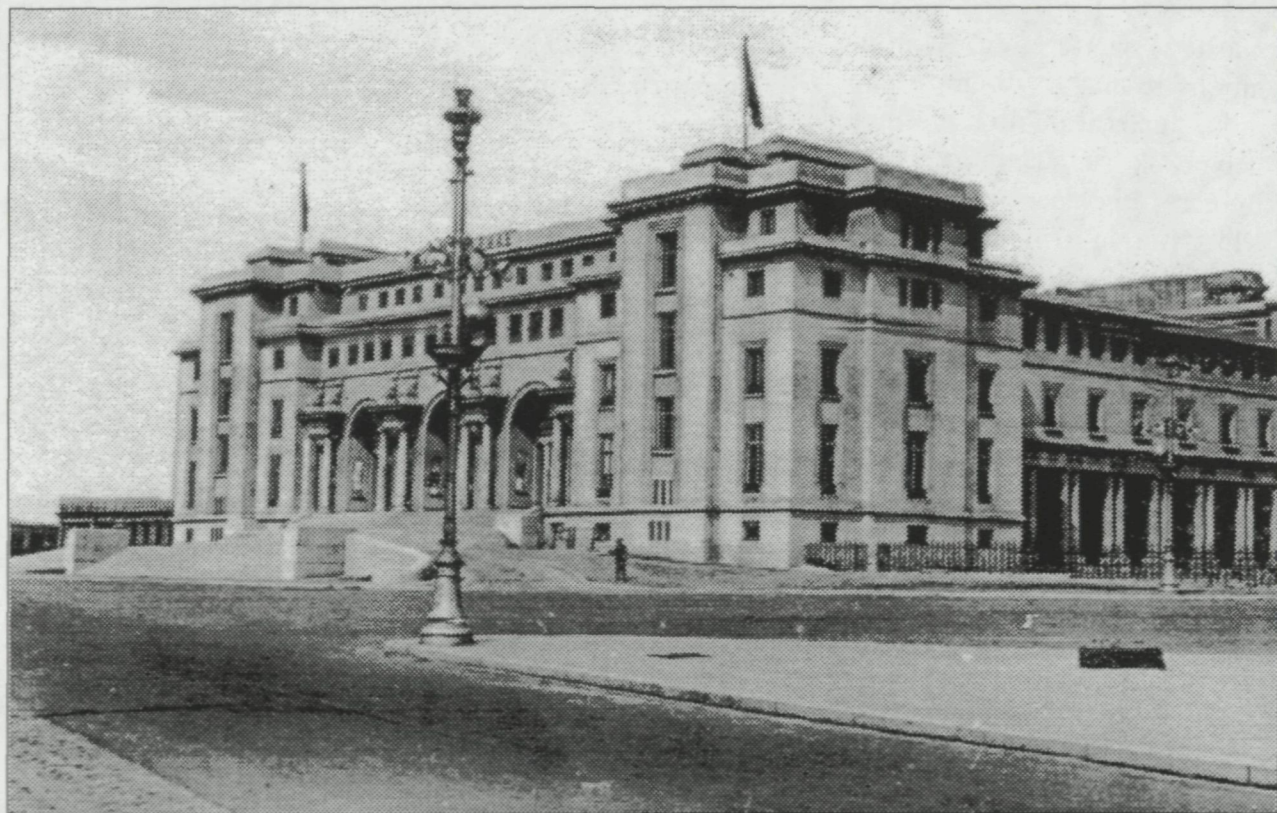
De uitvoering van de binnenhuisarchitectuur in zuiver art-decostijl werd hoofdzakelijk vanuit Parijs geleid.

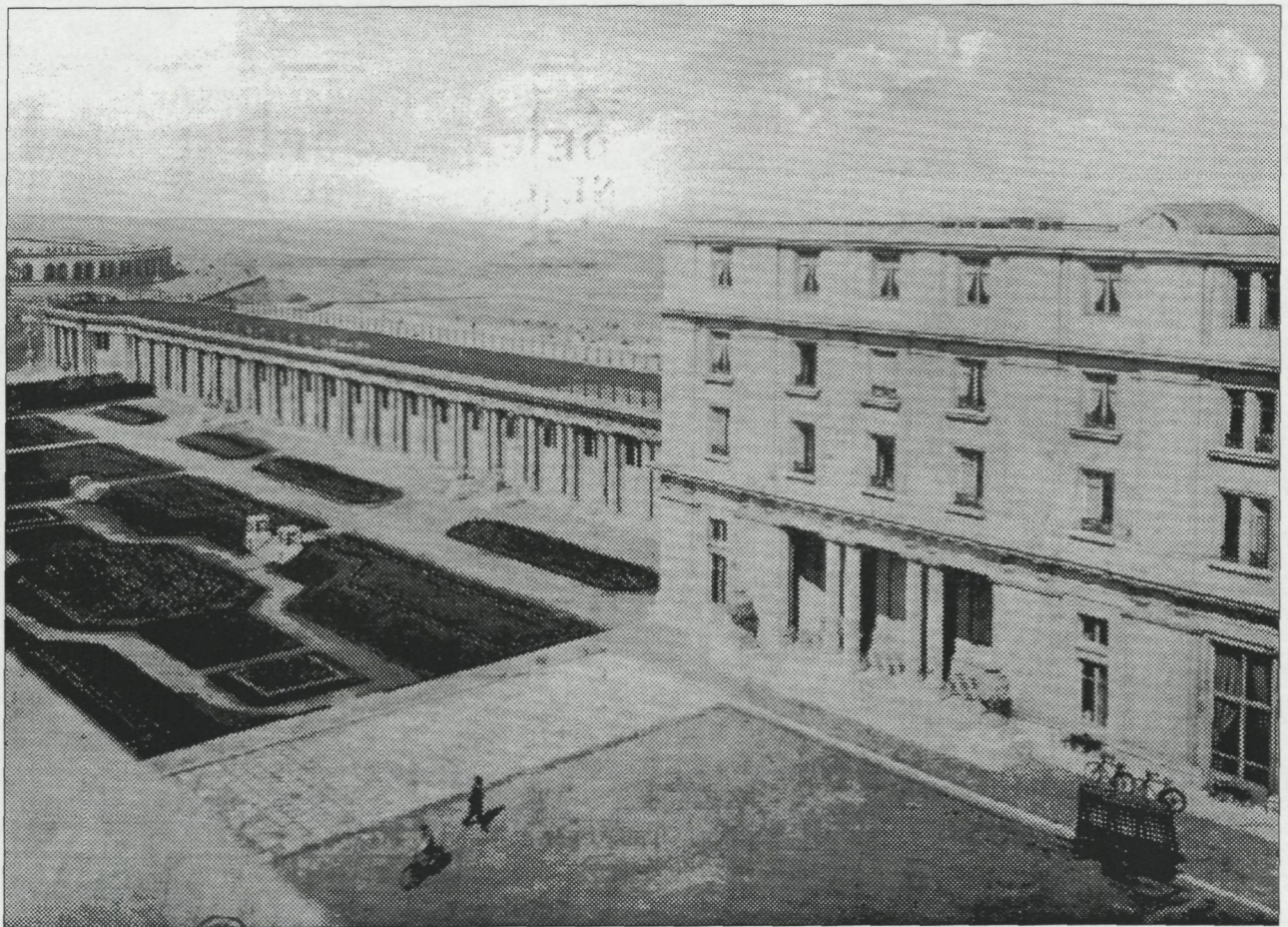
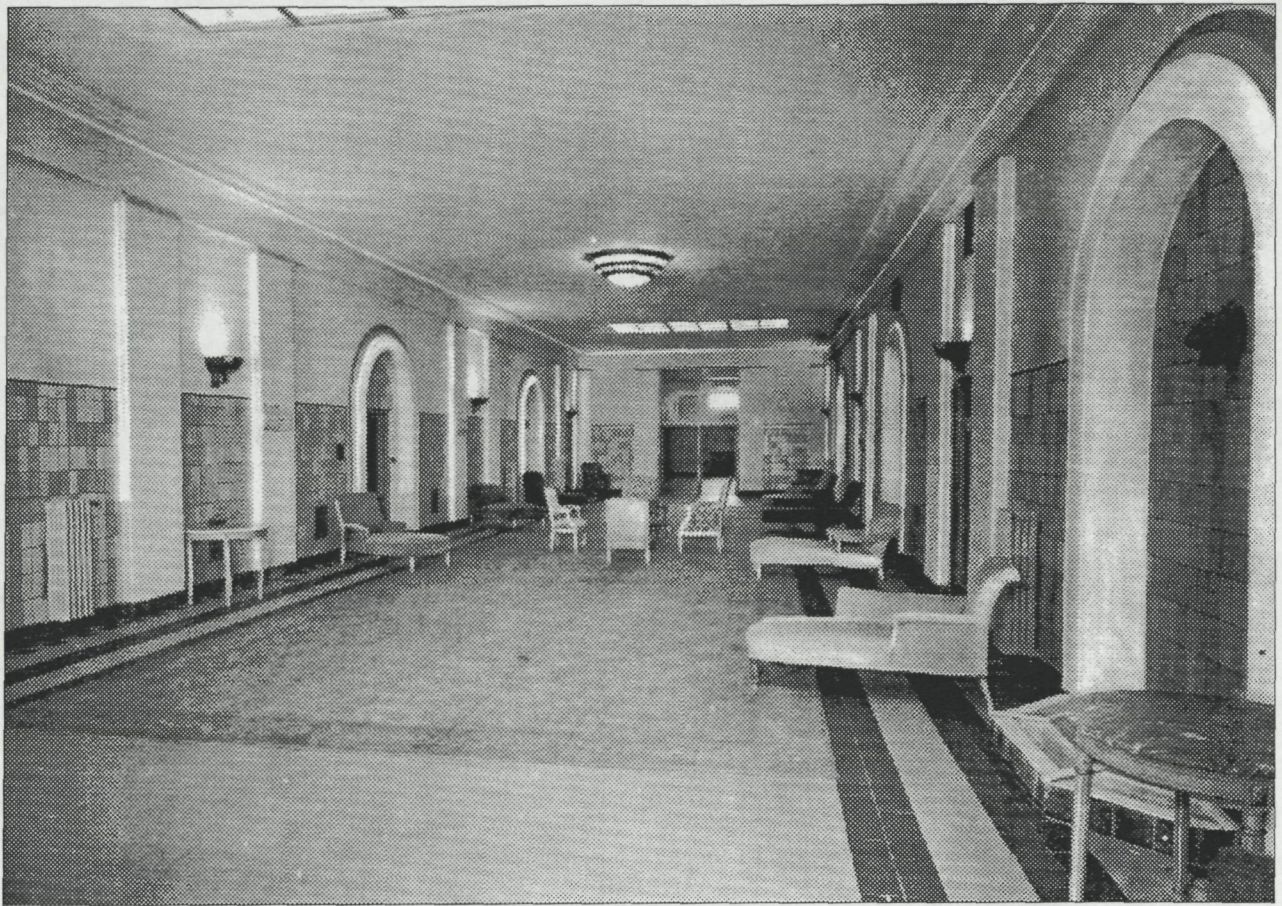
De polychrome art deco was een vernieuwing voor het werk van DANIELS. Het betreft de art-decoversiering van het restaurant: het glas in loodraam en de kroonluchters.

De polychromie (geel, oranje, rood, zwart), de keramiekbetegeling, de goudkleurige mozaïek, majolica en witte faïence van het zwembad, van de hamans, de warme en lauwe baden, het gymnasium en de parfumereerruimtes vormen het bewijs van het hoogstaand vakmanschap dat hier aan het werk is geweest.

Het totaalproject, met de invulling van de open ruimten rond de galerijen en het hotel: "Les Abords du Palais des Thermes" door de bouwmeester in zijn visie ontworpen, is er niet gekomen.

Dat het geheel, door het initiatief van goeddunkende ondernemers van de ondergang en afbraak is gered geworden, kunnen we alleen toejuichen.

DE OOSTENDSE HAARD

Ook heeft André Daniels zijn medewerking verleend aan drie projecten voor "De Oostendse Haard", alle gelegen in het Westerkwartier.

De huizenreeks van 27 woongelegenheden aan de Nieuwpoortsesteenweg is de eerste van de drie ontwerpen. De twee pleintjes gelegen langs de Nieuwpoortsesteenweg behoorden ook tot het ontwerp. Het ene benutte hij als publieke voortuin, het tweede bouwde hij uit tot toegangspoort van de sociale woonwijken.

De woningen bieden een merkwaardig straatbeeld. Ze hebben okergele baksteensokkels tot aan de eerste verdieping, daarboven is de gevel met grijze pleister bestreken. We zien een afwisseling van zadeldaken, met af en toe een puntgevel.

De huizen hebben een zeer klassieke planindeling: pronkkamer, keuken (via corridor), schoothuis, in annexe wasplaats, kolenkot, wc, op de verdieping drie slaapkamers. Elke woning heeft achteraan een vrij ruime tuin, die via aswegen op de binnenterreinen te bereiken is.

Sommige woningen hebben een grillige vorm die te wijten is aan hun inplanting. Die schuine hoeken worden in het plan opgelost door er een andere trapvorm in te werken. Ook werden er winkelpanden in het project verwerkt, die dan een gewijzigde planindeling hadden.

Het tweede ontwerp behelsde 36 woningen, ontworpen in 1946. Met de aanvang werd gestart in 1948.

De woningen zijn verdeeld over drie blokken van vier huizen en vier blokken van vijf huizen, in de Werkzaamheidstraat en in de Verenigingstraat, telkens drie huizenblokken waarvan het middelste huis iets naar binnen springt.

De blokken zijn gescheiden door een asweg die naar de binnentuin leidt waar een speelplein voor kinderen, centraal tussen de individuele tuinen ligt. Thans is het een groene weide met een bloemenperkje in het midden.

Afwisseling van zadeldaken en puntgevels zorgen voor een zekere variatie.

Er is een wijziging in het grondplan: pronkkamer met dubbele deur in verbinding met de vrij ruime woonkamer. De keuken is een afzonder-

lijke ruimte. De wc bevindt zich in de annexe, maar men moest niet meer buiten om. Op de verdieping drie slaapkamers en een kleine badkamer, aan de slaapkamer van de ouders was een kleine kinderkamer verbonden.

Bij dit project hield Daniels geen rekening met de nieuwe normen van de Nationale Maatschappij, namelijk de optimale bezonningsorientatie oost-west, de afbouw van de annexe en de voorziening van de badkamer in elke woning.

Het derde project, voor de bouw van 41 woningen, dateert van 1956.

Nu worden de huizenrijen enkel aan de hoeken onderbroken en niet meer tussenin. Zo worden de aswegen van acht naar vier herleid, waardoor er minder zijgevel wordt bereikt.

Tien woningen in de Verenigingstraat worden gebouwd met enkel een gelijkvloerse verdieping en een zolderverdieping.

De overige woningen krijgen twee volledige verdiepingen en een zolderruimte.

Daniels is nog steeds niet afgestapt van de oude bouwwijze: de annexe is er nog, de kleine beglazing van de woningen en asymmetrische en verticale onderverdelingen blijven ook nog merkbaar.

Bij de duplexwoningen keert hij de ruimtes die overdag gebruikt worden volledig van de straat af. Woonkamer en keuken zijn naar de tuin gericht.

De oppervlakte van de woonst is bijzonder klein uitgevallen, dit is zeker te merken aan het feit dat de bewoners van de gelijkvloerse verdieping om van de slaapkamer naar de badkamer te gaan, doorheen de woonkamer moeten.

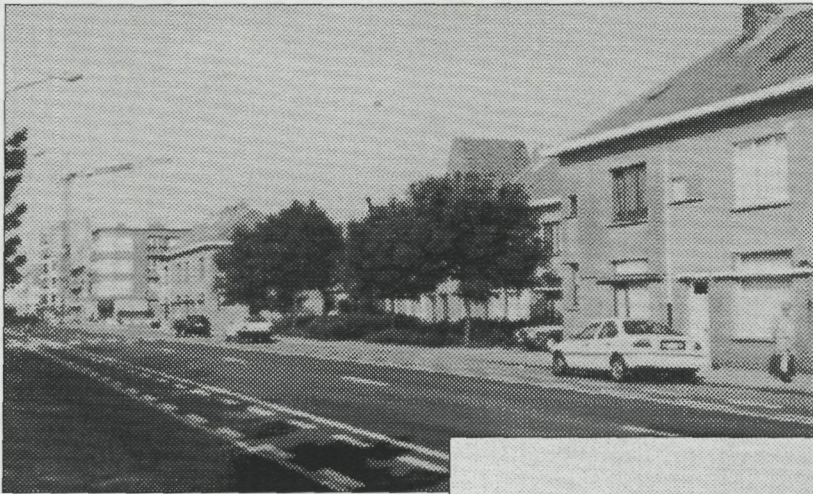
Op de verdieping grenst de badkamer aan een van de slaapkamers, maar vanuit de tweede slaapkamer moet men zowel door de woonkamer als door de slaapkamer.

De drie projecten voor de Oostendse Haard waren de volgende:

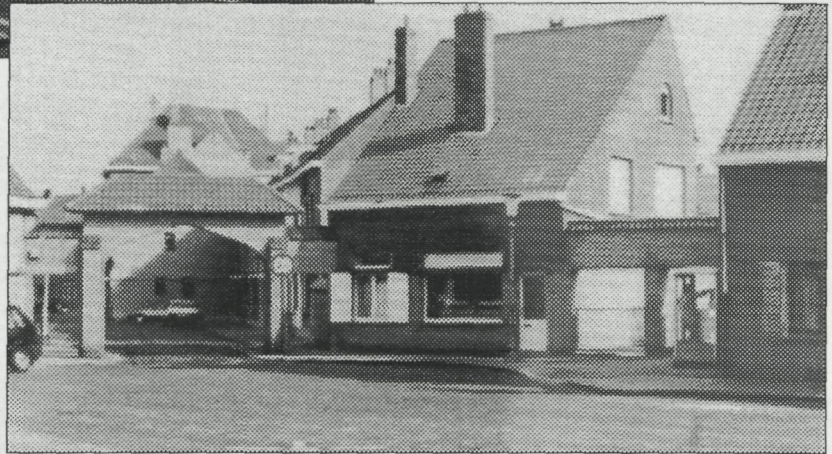
1937: 27 woongelegenheden: Nieuwpoortsesteenweg 19, Dr.-Verhaeghestraat 8

1946-1948: 36 woongelegenheden: Verenigingstraat 14, Dr.-Verhaeghestraat 4, Goedheidstraat 4, Werkzaamheidstraat 14.

1956: 41 woongelegenheden: Verenigingstraat 10, Dr.-Verhaeghestraat 11, Goedheidstraat 11, Spaarzaamheidstraat 9.

Nieuwpoortsesteenweg 1937

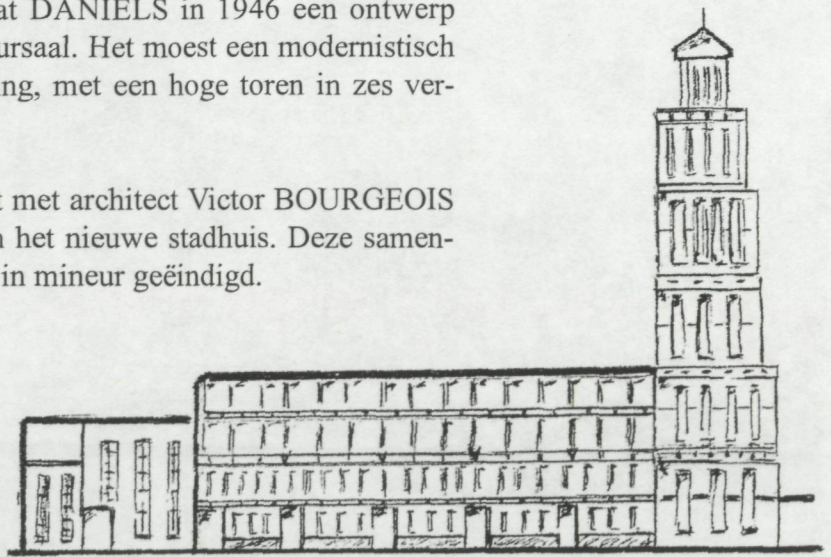
Werkzaamheidstraat 1949

Verenigingstraat 1956

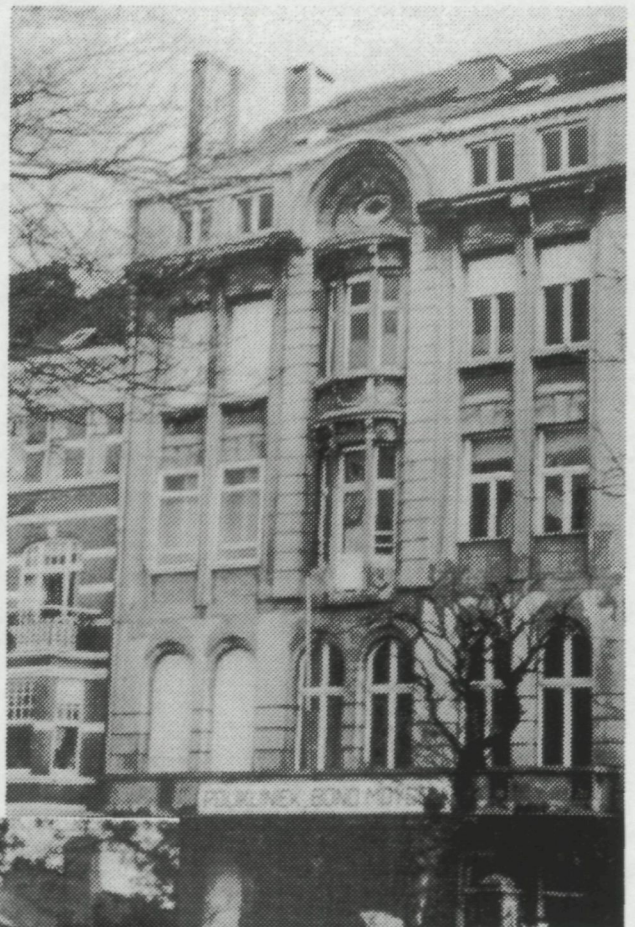
Vermeldenswaard is eveneens dat DANIELS in 1946 een ontwerp heeft gemaakt voor het nieuwe Kursaal. Het moest een modernistisch gebouw worden met veel beglazing, met een hoge toren in zes verschillende geledingen.

Ook heeft DANIELS meegewerkt met architect Victor BOURGEOIS aan het project voor de bouw van het nieuwe stadhuis. Deze samenwerking is echter voor DANIELS in mineur geëindigd.

ENKELE VERDWENEN GEBOUWEN ONTWOORPEN DOOR DANIELS

1. Bond Moyson, Stefanieplein, uit 1911.
2. Engels Consulaat, Karel Janssenslaan 25.
3. Huis Hendrik Baels, Hendrik Serruyslaan 64.
4. Huis hoek Strackéstraat en Kaaistraat.
5. De verbouwing van het "Grand Hotel des Bains" Albert I promenade met belvédère tot "Majestic Hotel" in 1911.
6. Hoek Wellingtonstraat- Koninginnelaan (een bel-etage).

Bond Moyson, Pr. Stefanieplein dd 1911-1912

*Engels Consulaat,
K. Janssenslaan 25*

NAWOORD

Het bouwkundig oeuvre van André DANIELS, is zeker het bestuderen waard.

De tand des tijds heeft ook aan zijn werk geknaagd. Gebouwen zijn verdwenen en werden verminkt.

Toch heeft hij als Oostends architect zijn sporen verdiend.

Met dank aan de heer André Van Caillie voor het ter beschikking stellen van het fotografisch materiaal en de genealogische informatie.

Tevens dank aan de heer André Van Bever, neef van de architect en aan de heer K. Verbanck, architect-urbanist voor hun informatie.

BIBLIOGRAFIE

Art Nouveau in België, J. Vandenbreeden-Fr. Dierkens-Aubry.

Art Déco en Modernisme in België, J. Vandenbreeden-France Van Laethem, Lannoo.

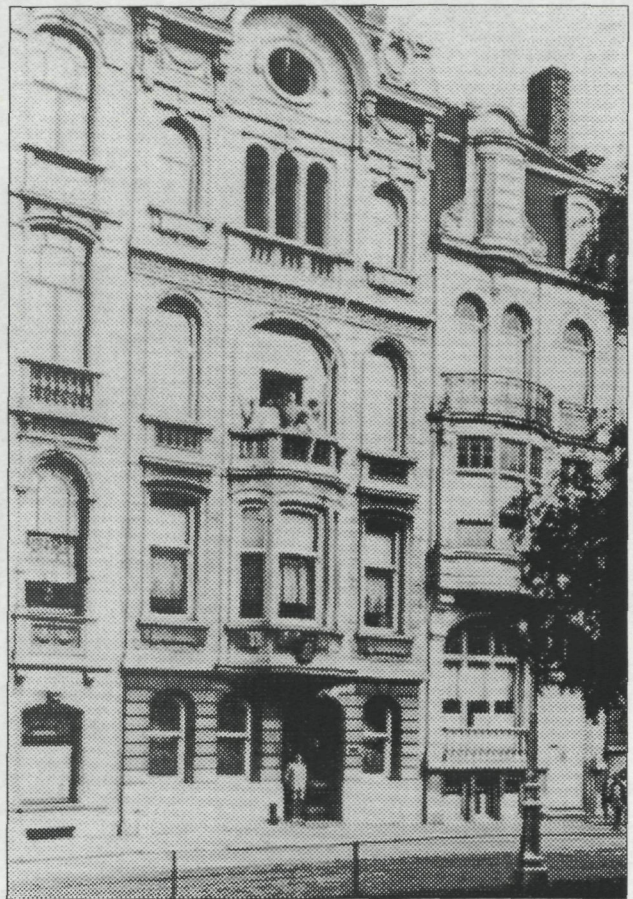
Sociale Woningbouw te Oostende, thesis Leentje Devriendt.

Bredene door de jaren heen, Ter Cuere, Bredene.

Zee en Duinen, De Vent.

Open Monumentendag, bijdrage J. Bellaert, Palais des Thermes (1996)

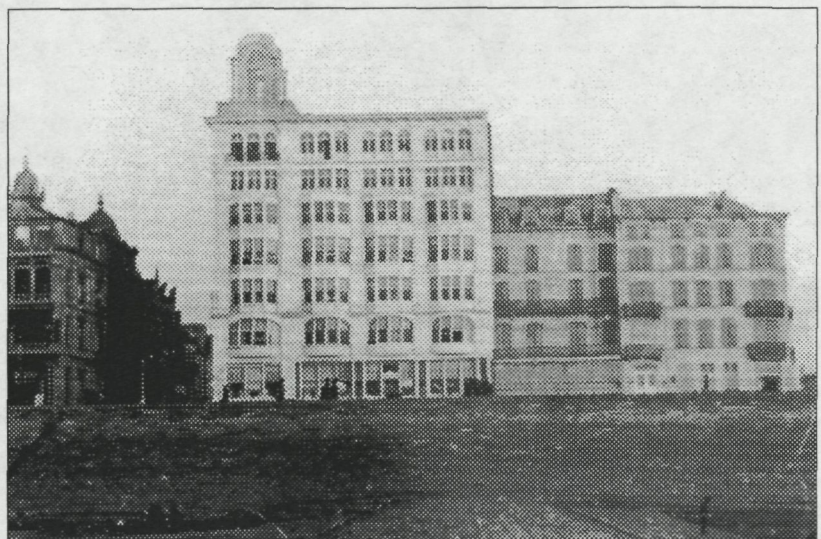
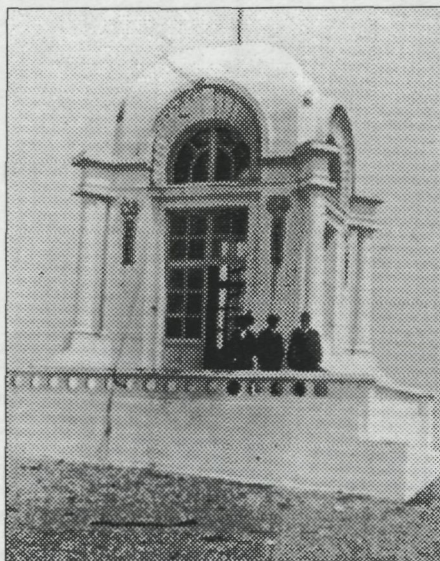
De Plate, jg 6 nr 1, 12-13, Architect Daniëls, Norbert Hostyn.

Huis Hendrik Baels, H. Serruyslaan 64

De Plate, jg 8, 138-139, De Bolle, E. Van Alderweireldt.

Echo d'Ostende, dd 13.3.1908

Hotel Majestic Palace, na renovatie, voorheen Grand Hotel des Bains dd 1910-1911